

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร
เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสุนัข
พ.ศ. ๒๕๔๘

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสุนัข

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายประกอบกับมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ กรุงเทพมหานครโดยความเห็นชอบของสภากรุงเทพมหานคร จึงตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสุนัข พ.ศ. ๒๕๔๘”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ ให้ใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้แทน

ข้อ ๔ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้มีให้ใช้บังคับแก่สุนัขของทางราชการ

ข้อ ๕ ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

“การปล่อยสุนัข” หมายความว่า การละการครอบครองสุนัข หรือปล่อยให้อยู่นอกสถานที่เลี้ยงโดยปราศจากการควบคุม

“เจ้าของสุนัข” หมายความว่า รวมถึงผู้ครอบครองสุนัข หรือผู้ให้อาหารสุนัขเป็นประจำด้วย

“สถานที่เลี้ยง” หมายความว่า กรง ที่ขัง หรือที่เลี้ยงอื่นที่มีการควบคุมของเจ้าของสุนัข

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการกรุงเทพมหานครผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๔๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

“ที่หรือทางสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นของเอกชน และประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือสัญจรได้

“สิ่งปฏิกูล” หมายความว่า อุจจาระหรือปัสสาวะ และให้หมายรวมถึงสิ่งอื่นใดซึ่งเป็นสิ่งโสโครกหรือมีกลิ่นเหม็น

“ใบรับรอง” หมายความว่า ใบรับรองรูปพรรณสัณฐานสุนัขและการจัดทำเครื่องหมายระบุตัวสุนัขอย่างถาวร ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ เช่น การฝังไมโครชิป เป็นต้น ซึ่งออกโดยสถานพยาบาลสัตว์ในเขตกรุงเทพมหานครที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลสัตว์

“การจดทะเบียนสุนัข” หมายความว่า การนำสุนัขหรือใบรับรองไปแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อบันทึกรายละเอียดรูปพรรณสัณฐานของสุนัขและรหัสไมโครชิป พร้อมจัดทำบัตรประจำตัวสุนัข

“สุนัขควบคุมพิเศษ” หมายความว่า

(๑) สุนัขสายพันธุ์ที่ดุร้าย เช่น พิทบูลเทอเรีย บูลเทอเรีย สเตฟฟอร์ดเชอร์บูลเทอเรีย รอทไวเลอร์ และฟิล่าบราซิลเรียโร เป็นต้น

(๒) สุนัขที่มีประวัติทำร้ายคน หรือพยายามทำร้ายคน

ข้อ ๖ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครรักษาการตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ และให้มีอำนาจออกข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง ประกาศ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๗ ให้กรุงเทพมหานครเป็นเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสุนัข

ข้อ ๘ ห้ามมิให้ผู้ใดปล่อยสุนัขในที่หรือทางสาธารณะ หรือในที่อื่นใดในเขตกรุงเทพมหานครโดยเด็ดขาด

หมวด ๒

การจดทะเบียนสุนัข

ข้อ ๙ เจ้าของสุนัขต้องนำสุนัขหรือใบรับรองแล้วแต่กรณีไปจดทะเบียน ณ สถานที่ที่กำหนดไว้ตามข้อ ๑๐ ภายในหนึ่งร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่สุนัขเกิดหรือภายในสามสิบวันนับแต่วันที่นำสุนัขมาเลี้ยงในเขตกรุงเทพมหานครด้วยตนเองหรือมอบอำนาจให้ผู้อื่นไปทำการแทนก็ได้

ข้อ ๑๐ การจดทะเบียนสุนัขที่สำนักงานเขตพื้นที่ หรือสถานที่อื่นใดตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนดให้นำใบรับรองมาแสดงโดยไม่ต้องนำสุนัขมาด้วย

การจดทะเบียนสุนัขที่กองสัตวแพทย์สาธารณสุข สำนักอนามัย หรือสถานที่อื่นใดตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด จะนำสุนัขหรือใบรับรองอย่างหนึ่งอย่างใดมาจดทะเบียนก็ได้

แบบใบรับรองและคำขอจดทะเบียนสุนัข ให้เป็นไปตามแบบที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด

ข้อ ๑๑ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำขอจดทะเบียนสุนัขแล้วปรากฏว่าหลักฐานถูกต้องให้ออกบัตรประจำตัวสุนัขตามแบบที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด

ข้อ ๑๒ ในกรณีดังต่อไปนี้ให้ดำเนินการภายในสามสิบวัน

(๑) เมื่อมีการย้ายที่อยู่ของสุนัข ให้เจ้าของสุนัขแจ้งต่อหน่วยงานที่รับจดทะเบียนกองสัตวแพทย์สาธารณสุข สำนักอนามัย หรือสถานที่อื่นใดตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด

(๒) เมื่อบัตรประจำตัวสุนัขสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ ให้เจ้าของสุนัขแจ้งต่อหน่วยงานที่รับจดทะเบียน กองสัตวแพทย์สาธารณสุข สำนักอนามัย หรือสถานที่อื่นใดตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนดเพื่อทำบัตรประจำตัวสุนัขใหม่

(๓) ในกรณีที่สุนัขที่ไม่ใช่สุนัขควบคุมพิเศษทำร้ายคนหรือพยายามทำร้ายคน ให้เจ้าของสุนัขแจ้งต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบเป็น กองสัตวแพทย์สาธารณสุข สำนักอนามัย หรือสถานที่อื่นใดตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนดเพื่อเปลี่ยนสาระสำคัญของบัตรประจำตัวสุนัข

ในกรณีที่สุนัขทำร้ายคน ให้เจ้าของสุนัขแจ้งต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบเป็น กองสัตวแพทย์สาธารณสุข สำนักอนามัย หรือสถานที่อื่นใดตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนดโดยไม่ชักช้า

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่สุนัขตาย เจ้าของสุนัขต้องแจ้งต่อหน่วยงานที่จดทะเบียนไว้ กองสัตวแพทย์สาธารณสุข สำนักอนามัย หรือสถานที่อื่นใดตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด ภายในสามสิบวัน ตามแบบที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่สุนัขหาย เจ้าของสุนัขต้องแจ้งต่อหน่วยงานที่จดทะเบียนไว้ กองสัตวแพทย์สาธารณสุข สำนักอนามัย หรือสถานที่อื่นใดตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด ภายในสามวันนับแต่วันที่ทราบ หากเจ้าของสุนัขพบสุนัขที่หายแล้ว ต้องแจ้งให้หน่วยงานที่จดทะเบียนไว้ กองสัตวแพทย์สาธารณสุข สำนักอนามัย หรือสถานที่อื่นใดตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครทราบภายในสามวัน

ข้อ ๑๕ การแจ้งตามข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ และข้อ ๑๔ เจ้าของสุนัขอาจแจ้งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน หรือวิธีการอื่นใด ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด

หมวด ๓

การควบคุมการเลี้ยงสุนัข

ข้อ ๑๖ ในการเลี้ยงสุนัข เจ้าของสุนัขต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) จัดสถานที่เลี้ยงตามความเหมาะสมของสุนัข โดยมีขนาดเพียงพอแก่การดำรงชีวิตของสุนัข มีแสงสว่างและการระบายอากาศที่เพียงพอ มีระบบการระบายน้ำและกำจัดสิ่งปฏิกูลให้ถูกสุขลักษณะ

กรณีเป็นสุนัขควบคุมพิเศษจะต้องเลี้ยงในสถานที่ หรือกรงที่สุนัขไม่สามารถเข้าถึงบุคคลภายนอก และมีป้ายเตือนให้ระมัดระวังโดยสังเกตได้อย่างชัดเจน

(๒) ควบคุมสุนัขมิให้ออกนอกสถานที่เลี้ยงโดยปราศจากการควบคุม

(๓) ควบคุมดูแลสุนัขมิให้ก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญ เช่น ก่อให้เกิดเสียงดังติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน ๆ เป็นต้น

(๔) รักษาสถานที่เลี้ยงสุนัขให้สะอาดอยู่เสมอ จัดเก็บสิ่งปฏิกูลให้ถูกสุขลักษณะ เป็นประจำ ไม่ปล่อยให้เป็นที่สะสมหมักหมมจนเกิดกลิ่นเหม็นรบกวนผู้ที่อยู่บริเวณใกล้เคียง

(๕) ต้องรับผิดชอบต่อความเป็นอยู่ของสุนัข เช่น เรื่องอาหาร ความสะอาด เป็นต้น ถ้าเจ้าของสุนัขไม่สามารถเลี้ยงดูสุนัขได้เป็นการชั่วคราว จะต้องจัดให้มีผู้ดูแลความเป็นอยู่ของสุนัขให้เป็นปกติสุข

(๖) เมื่อสุนัขตาย เจ้าของสุนัขจะต้องกำจัดซากสุนัขให้ถูกสุขลักษณะ เพื่อป้องกันมิให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงหรือสัตว์นำโรค ทั้งนี้ โดยวิธีที่ไม่ก่อเหตุรำคาญ และไม่เป็นที่เกิด การปนเปื้อนของแหล่งน้ำ

(๗) จัดให้มีการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคในสุนัข เพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรค ที่เกิดจากสุนัขมาสู่คน

(๘) ในกรณีที่มีเหตุควรสงสัยว่า สุนัขที่เลี้ยงเป็นโรคอันอาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพของ ประชาชน ให้เจ้าของสุนัขแยกกักสุนัขนั้นไว้ต่างหาก และแจ้งให้หน่วยงานที่จดทะเบียนไว้ กองสัตวแพทย์ สาธารณสุข สำนักอนามัย หรือสถานที่อื่นใดตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนดทราบ และต้อง ปฏิบัติตามคำแนะนำของสัตวแพทย์

(๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ข้อ ๑๗ ห้ามมิให้ผู้ใดเลี้ยงสุนัขในที่หรือทางสาธารณะ หรือในที่ของบุคคลอื่นโดย ปราศจากความยินยอม

ข้อ ๑๘ เจ้าของสุนัขมีหน้าที่กำจัดสิ่งปฏิกูลอันเกิดจากสุนัขในที่หรือทางสาธารณะ หรือ ในที่อื่นใดในเขตกรุงเทพมหานครโดยทันที

ข้อ ๑๙ หากเจ้าของสุนัขไม่ประสงค์จะเลี้ยงดูสุนัขอีกต่อไป ต้องมอบสุนัขพร้อมบัตร ประจำตัวสุนัขให้กับบุคคลอื่น และเจ้าของใหม่จะต้องแจ้งต่อหน่วยงานที่จดทะเบียนไว้ กองสัตวแพทย์ สาธารณสุข สำนักอนามัย หรือสถานที่อื่นใดตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนดภายในสามสิบวัน นับแต่วันรับมอบสุนัข

หากเจ้าของสุนัขไม่สามารถหาเจ้าของใหม่ได้ จะต้องมอบสุนัขให้กรุงเทพมหานครดูแล โดยเสียค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด

หมวด ๔

การนำสุนัขออกนอกสถานที่เลี้ยง

ข้อ ๒๐ ผู้ใดนำสุนัขออกนอกสถานที่เลี้ยง ต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (๑) พกบัตรประจำตัวสุนัขและต้องแสดงบัตรประจำตัวสุนัขเมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เรียกตรวจ
- (๒) ผูกสายลากจูงสุนัขที่แข็งแรงและจับสายลากจูงตลอดเวลา ในกรณีที่เป็นสุนัขควบคุมพิเศษต้องใส่อุปกรณ์ครอบปากและจับสายลากจูงห่างจากตัวสุนัขไม่เกินห้าสิบเซนติเมตรตลอดเวลา
ความใน (๒) มิให้ใช้บังคับในกรณีดังต่อไปนี้
 - (๑) ขณะที่สุนัขอยู่ในระหว่างการประกวด การแสดงหรือการประกอบกิจกรรมอื่นใดในทำนองเดียวกัน แต่ผู้จัดงานจะต้องมีมาตรการในการป้องกันสุนัขมิให้ทำร้ายคน
 - (๒) ขณะที่สุนัขอยู่ในการฝึกหัด แต่ผู้ฝึกจะต้องมีมาตรการในการป้องกันสุนัขมิให้ทำร้ายคน
 - (๓) ขณะที่สุนัขอยู่ในกรง ที่ขัง หรือเครื่องควบคุมอื่นใดที่มั่นคงแข็งแรงเพียงพอที่จะป้องกันมิให้สุนัขเข้าถึงบุคคลภายนอก

ข้อ ๒๑ ห้ามบุคคลอายุต่ำกว่าสิบห้าปี หรือเกินกว่าหกสิบห้าปี นำสุนัขควบคุมพิเศษออกนอกสถานที่เลี้ยง เว้นแต่จะอยู่ในกรง ที่ขัง หรือเครื่องควบคุมอื่น ที่มั่นคงแข็งแรง เพียงพอที่จะป้องกันสุนัขมิให้เข้าถึงบุคคลภายนอก

หมวด ๕

อำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่

ข้อ ๒๒ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่พบสุนัขในที่หรือทางสาธารณะ ในเขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสุนัข อันเป็นการฝ่าฝืนข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ โดยไม่ปรากฏเจ้าของ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่กักสัตว์ดังกล่าวไว้ และให้ดำเนินการตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๒๓ เจ้าของสุนัขต้องอำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

ข้อ ๒๔ เจ้าของสุนัขต้องแสดงข้อมูล หลักฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับสุนัข เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ร้องขอสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย

ข้อ ๒๕ ในกรณีที่มีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการเลี้ยงสุนัข พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องไม่เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้ร้องเรียน และเจ้าของสุนัขต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของพนักงานเจ้าหน้าที่ คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือเจ้าพนักงานสาธารณสุข

ข้อ ๒๖ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ มีโทษตามพระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๗ เจ้าของสุนัขที่เลี้ยงสุนัขไว้ก่อนวันที่ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้มีผลใช้บังคับ ต้องจดทะเบียนสุนัขให้แล้วเสร็จภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้มีผลใช้บังคับ

ข้อ ๒๘ หากเจ้าของสุนัขไม่ประสงค์จะเลี้ยงสุนัขอีกต่อไป อาจมอบสุนัขให้ กรุงเทพมหานครภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้มีผลใช้บังคับ และให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายตามข้อ ๑๙

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๔

(นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน)
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรกำหนดมาตรการในการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสุนัขในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อประโยชน์ในการรักษาภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน ป้องกันเหตุเดือดร้อนรำคาญ อันตรายจากการเลี้ยงสุนัข ตลอดจนอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสุนัข ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวต้องตราเป็นข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ประกอบกับมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ จึงจำเป็นต้องตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๒๒ ตอนพิเศษ ๑๕๐ ง
วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๔๔